جمعیت؛ با تهدید و زندانی کردن زیاد می شود؟

تیر 16, 1393

در این میان آنچه جالب توجه می نماید اظهارات برخی از امضا کنندگان این طرح است. آنگونه که برخی نمایندگان امضا کننده که حال از اقدام خود منصرف شده اند، می گویند« از جزییات این طرح و تعیین مجازات زندان برای انجام توبکتومی یا وازکتومی، اطلاع نداشته اند، یا اینکه این طرح با وجود مخالفت آنان به صحن راه یافته و آن‌ها صرفا در جریان کلیات طرح قرار گرفته‌بودند.»

بیش از 10 روز از تصویب کلیات طرح افزایش نرخ باروری و پیشگیری از کاهش رشد جمعیت کشور می‌گذرد. تصویب این طرح با انتقادات و بازخوردی منفی در سطح جامعه روبرو شد. گرچه موافقان این طرح بر این باورند که از طریق معدوم‌سازی روش‌های جلوگیری از بارداری، می‌توان زمینه را برای تحقق سیاست‌های افزایش جمعیت و جلوگیری از کاهش آن، فراهم کرد اما مخالفان نیز تاکید دارند که وجه سلبی این طرح و تعیین مصادیق مجرمانه برای کسانی که اقدام به پیشگیری از موالید می‌کنند، راهگشا نخواهد بود.

براساس این طرح و در صورت تصویب نهایی در مجلس، تمامی اقدامات جراحی برای پیشگیری از بارداری (وازکتومی، توبکتومی) مشمول ۲ تا ۵ سال حبس می‌شود.

در این میان آنچه جالب توجه می نماید اظهارات برخی از امضا کنندگان این طرح است. آنگونه که برخی نمایندگان امضا کننده که حال از اقدام خود منصرف شده اند، می گویند« از جزییات این طرح و تعیین مجازات زندان برای انجام توبکتومی یا وازکتومی، اطلاع نداشته اند، یا اینکه این طرح با وجود مخالفت آنان به صحن راه یافته و آن‌ها صرفا در جریان کلیات طرح قرار گرفته‌بودند.»

در سویی دیگر دولت نیز به عنوان قوه ای که باید اجرا کننده قوانین مصوب مجلس باشد موضعی انتقادی به این طرح گرفته است و وزیر بهداشت صراحتا از برخورد سلبی در این حوزه انتقاد کرده است.

در ادامه می توانید برخی از نقل قول‌هایی که مسئولان در پشتیبانی یا نهی طرح افزایش نرخ باروری و پیشگیری از کاهش رشد جمعیت کشور

بیان کرده اند را مطالعه فرمایید؛

ردیف	نام	مسئولیت	نظر درباره طرح
1	سید حسن قاضی زاده هاشمی	وزیر بهداشت	نگران میزان باروری در کشور هستم، اما برخورد سلبی برای افزایش جمعیت نتیجه‌بخش نیست. باید مردم را برای انجام کاری قانع کرد و باید از رفتارهای هیجانی دوری کرد. در غیراین صورت به ۲۰سال پیش برمی‌گردیم که سقط‌های مکرر زیرزمینی افزایش یافته بود. درباره مجازات حبس عقیمی و سقط جنین، دولت نماینده‌ای را به مجلس معرفی نکرد و در هیأت دولت هم بحث این بود که دولت نماینده‌ای معرفی نکرده بود. تصور من این است که با ارجاع این طرح به کمیسیون بهداشت و درمان مجلس و با دعوتی که این کمیسیون از افراد مطلع می‌کند، تصمیماتی گرفته می‌شود که به نفع مملکت خواهد بود.

2	رسول خضری	عضو کمیسیون بهداشت و درمان	تعیین مجازات برای انجام وازکتومی و توبکتومی، صددرصد لغو می‌شود، اکنون هر آنچه اتفاق می‌افتد براساس قانون است و ما نمی‌خواهیم که بار دیگری به قانون اضافه کنیم. این طرح در اساس از سوی کمیسیون بهداشت مطرح نشده بود، حالا هم بالای ۱۴۰ نماینده رأی دادند تا به کمیسیون بهداشت برگردد تا بازنگری شود. تا زمانی‌که این طرح اصلاح نشود، به تصویب نمی‌رسد، چرا که کمیسیون اصلی بررسی‌کننده آن کمیسیون بهداشت است و اعضای این کمیسیون هستند که باید آن را تایید کنند.

3	شهلا میرگلوبیات	عضو کمیسیون بهداشت	طراحان طرح به ما گفتند می‌خواهند طرحی به مجلس بیاورند که قوانین قبلی کاهش فرزندآوری را لغو کند و برای همین ایده از نمایندگان امضا گرفتند در حالی که هیچ صحبتی از گنجاندن بندی مبنی بر تعیین مجازات حبس برای توبکتومی و وازکتومی نشده بود. یک فوریت طرح، تصویب و به کمیسیون‌های تخصصی ارجاع شد که بعد از ارجاع بخشهای مربوطه به کمیسیون بهداشت، در مخالفت، گفتم که شما کوتاه‌ترین راه را انتخاب کردید ولی کوتاه‌ترین راه، بهترین راه نیست. مجازات افراد بهترین راه نیست بلکه مسیر تخلف را برای افراد خاص هموار می‌کنیم در حالی که با فرهنگسازی و آموزش و انتشار نتایج تحقیقات جهانی که مضرات توبکتومی، وازکتومی را برای سلامت زنان و مردان نشان داده می‌توانیم جمعیت را به ممانعت از توبکتومی و وازکتومی ترغیب کنیم.

4	عبدالرحمان رستمیان	عضو کمیسیون بهداشت	طراحان، در کمیسیون بهداشت این طرح را مطرح کردند و کلیات طرح این بود که برای جلوگیری از بارداری محدودیت ایجاد شود که با اختلاف یک رای، به صحن رسید و مجلس هم به کلیات رای داد. در همان کلیات هم صحبتی از تعیین مجازات نبود بلکه صرفا اشاره شده بود که اقدام به روشهای محدودکننده بارداری جرم خواهد بود اما نظر یکی از قضات در صحن این بود که بر اساس قانون مجازات اسلامی، مجازات مورد اشاره، دو تا پنج سال حبس است که البته این بخش قابل اصلاح است.
5	محمد حسین قربانی	سخنگوی کمیسیون بهداشت	معایب طرح و از جمله تعیین مجازات برای توبکتومی و وازکتومی باید اصلاح شود. بخشهایی در منافات با فرهنگ عمومی حتما تغییر خواهد کرد. در فوریت طرح که حدود دو ماه قبل تصویب شده، صحبتی از مصادیق و جزییات نبوده و صرفا کلیات طرح که همان جلوگیری از روشهای محدود کننده بارداری زوجین بوده، به تصویب کمیسیون رسیده است.
6	عابد فتاحی	عضو کمیسیون بهداشت	اکثر اعضای کمیسیون با تعیین مجازات حبس برای وازکتومی و توبکتومی مخالف بودند و با تاکید بر قید باید، خواستار آن شدند که بحث تعیین مجازات و حبس از طرح حذف شود که وقتی طرح به صحن آمد دیدیم این اتفاق نیفتاده است.

7	عباس صلاحی	عضو کمیسیون اجتماعی مجلس	این طرح، طرح بسیار خوبی است، اما افرادی هستند که درصدد به غلط جا انداختن این طرح در کشور برآمده‌اند. به هیچ عنوان در این طرح بحث تهدید و مجازات مطرح نیست بلکه صرفا ترغیب افراد به افزایش فرزندآوری مطرح است و اجبار و همچنین تهدید به حبس و زندان برای جامعه وجود ندارد
8	محمدباقر نوبخت	سخنگوی دولت	پس از ابلاغ سیاست‌های کلی جمعیت و اشاره به کم شدن نرخ باروری در کشور بخشهای مختلف به این موضوع ورود کردند و دولت نیز در راستای سلامت مادران و فراهم کردن زمینه‌هایی که بتواند نرخ باروری را افزایش دهد طرح‌هایی را در دست اقدام دارد و ردیف‌های خاصی را اختصاص داده است که بخشی از آن در چارچوب پزشک خانواده دیده شده است. دولت با موادی که ناقض حقوق شهروندی است مخالف است و از حقوق شهروندان دفاع می‌کند و اگر در مراحل رسیدگی به جزئیات این طرح این مواد مجددا مطرح شود، ما با هر ماده‌ای که با حقوق شهروندی و سلامت جامعه منافات داشته باشد مخالفت خواهیم کرد و قطعا مجلس نیز نظرات کارشناسی اعضای دولت را مورد توجه قرار می‌دهد.

9	محمدعلی اسفنانی	عضو کمیسیون حقوقی و قضایی	نباید به بحث افزایش نرخ جمعیت نگاه جرم‌انگارانه داشت. نمی‌توان گفت این طرح مخالف حقوق شهروندی است اما در عین حال ایراداتی نیز دارد که مهم‌ترین آن این است که به بحث افزایش جمعیت نگاه جرم‌انگارانه شده است. با بهتر شدن اوضاع اقتصادی کمک به جوانان برای ازدواج و برداشتن قوانینی همچون تعلق نگرفتن بیمه به فرزند چهارم، نرخ افزایش جمعیت خود به خود بالا خواهد رفت.
10	مهدی دواتگری	عضو کمیسیون امنیت ملی	براساس آمار وزارت بهداشت در سال 91، 3 میلیون و 500 هزار نفر از وزارت بهداشت خدمات پیشگیری از بارداری گرفتند و تنها 3 درصد از اینها عمل جراحی انجام دادند حالا ما داریم برای این 3 درصد قانون می‌نویسیم همین باعث می‌شود این کار به شکل غیرقانونی در مطب‌ها انجام شود. باید اقدامات فرهنگی در این باره انجام شود و از طریق فرهنگ سازی، خانواده‌ها را تشویق کنیم و مشکلات مربوط به ازدواج و مسکن را حل کنیم.

11	علی مطهری	عضو کمیسیون فرهنگی مجلس	ما هم قبول داریم که این مساله بیش از این که جنبه‌ی اقتصادی داشته باشد جنبه‌ی فرهنگی دارد و مردم باید با اراده خود این کار را انجام دهد. مساله عقیم کردن از سال 68 و به دنبال طرح کاهش جمعیت در کشور ما رایج شد. در همان زمان فتوای امام(ره) به صراحت تاکید داشت که اگر عقیم کردن مرد و یا بستن لوله های زن به گونه‌ای باشد که قابل بازگشت باشد، جایز است و در غیر این صورت حرام است. این در حالی است که تعداد افرادی که معتقدند این کار اساسا قابل بازگشت نیست کم نبودند. اکنون نرخ باروری 1.6 است که بسیار پایین‌تر از استاندارد جهانی است در حالی که نرخ باروری کمتر از 2.1 خط قرمز است و به این معناست که جمعیت کشور به سوی پیر شدن در حال حرکت است.
12	سید حمید رضا طباطبایی	نماینده مردم نایین	این طرح اشکالات اساسی دارد به ویژه این که نظر مجلس این است که در افزایش جمعیت به کیفیت جمعیت توجه شود. کجا فتاوای مشهور علما این بوده که عقیم کردن حرام است؟ ضمن این که نباید برای هر حرام شرعی مجازات تعیین کرد. قرار بوده سیاست ما کاهش عناوین مجرمانه و کاهش استفاده از مجازات حبس باشد. تصویب مجازات برای کاری که دلیل و حجیت شرعی بر حرمت آن نداریم، خلاف سیاست‌های کلی نظام است .

13	محمد صالح جوکار	نماینده مردم یزد	با روند فعلی در 80 سال آینده جمعیت ایران 31 میلیون نفری خواهد بود که 47 درصد این جمعیت بالای 60 سال خواهند بود. این خطاست که ما قانونی برای تسهیل جلوگیری از بارداری داشته باشیم. روندفعلی جایگزینی جمعیت در کشور هم منطقی نیست و بر اساس ضوابط و قانون شرع هم جلوگیری از جمعیت به این روش صحیح نیست.
14	نادر قاضی‌پور	نماینده مردم ارومیه	هم اکنون تامین اجتماعی به فرزند چهارم دفترچه خدمات درمانی نمی‌دهد و اگر برای لغو این قانون فعلی اقدام نشود این طرح ابتر است. ضمن این که وزیر بهداشت هم در برنامه‌ی سلامت اصلاحی در این رابطه انجام نداده است. در صورت تصویب این طرح ما شاهد سفسطه بازی پزشکان خواهیم بود. که اگر این فرد باردار شود دیسک کمر می‌گیرد ، بیمار خواهد شد و یا زیبایی‌اش را از دست می‌دهد.
15	داود محمدی	نماینده مردم قزوین	سیاست‌های ابلاغی رهبری بهترین تدبیر برای جلوگیری از سالخوردی جمعیت است. شرایط کشور اقتضاء می‌کند در سیاست‌های کاهش جمعیت تجدید نظر شود. من با این که باید حبس زدایی شود موافقم اما این موضوع به معنی مخالفت با کلیات این طرح نیست. ما کلیات را تصویب می‌کنیم و بعد در جزییات اصلاحات لازم ا انجام می‌دهیم.

16	محمدرضا خباز	معاون امور تقنینی معاونت پارلمانی رئیسجمهور	در این طرح پیش بینی شده که عملهای جراحی وازکتومی و توبکتومی مجازات 2 تا 5 سال حبس دارد این باعث میشود افراد بیشتری به زندان بیفتند و گرفتاریهای دیگر ایجادشود ضمن این که قانون گذاری برای جلوگیری از انجام این عملها موجب میشود روشهای زیر زمینی رواج پیدا کند که آثار نامطلوب بیشتری دارد. ماده 1 زندانها را پر میکند ، ماده 2 برای دستگاه قضا تعیین تکلیف نکرده که افراد به چه کیفری محکوم میشود و ماده 3 بار مالی دارد. لذا ما میخواهیم یا نمایندگان طرح جامع و مانعی بیاورند و یا دولت لایحهی جامعی ارائه کندچرا که باید پیام رهبری را با یک طرح و یا لایحه جامع پاسخ داد.
17	غلامرضا مصباحیمقدم	نماینده مردم تهران در مجلس	آنچه در مجلس تصویب شده صرفا کلیات این طرح است. معنایش این است که نمایندگان موافقت کردند این طرح را مورد بررسی قرار دهند و بیش از این چیزی نیست. آنچه در این طرح در زمینه جرمانگاری برخی عملهای جراحی آمده مخاطبش پزشکان هستند و نه مردم و میخواهد بگوید که پزشکان نباید از روشهای جراحی برای جلوگیری از بارداری استفاده کنند اما اینکه همین موضوع درست است یا نه و به مصلحت است یا خیر، نیازمند بحث و گفتوگو است.

18	دکتر علی نجفی‌توانا	رییس کانون وکلای مرکز	مجازات‌های سنگین برای چنین عملی نشانه از عدم آسیب‌شناسی درست از اوضاع دارد؛ بنابراین الزام و اساس بچه‌دار شدن و ممنوع کردن استفاده افراد از حقوق فردی نوعی تعرض به حقوق شخصی اشخاص تلقی می‌شود و موضوع در تعارض با حقوق اساسی و حقوق ذاتی افراد است چرا که نمی‌توان اشخاص را مجبور کرد برخلاف مقتضیات شخصی از حقوق خود صرف‌نظر کنند و حتما بچه‌دار شوند. جرم‌انگاری معمولا برای اعمالی انجام می‌شود که نتوان از طریق دیگر ارتکاب آن‌ها را ممنوع کرد. در این رابطه اشخاصی که مرتکب اعمالی مانند وازکتومی می‌شوند از حقوق قانونی خود استفاده می‌کنند و نمی‌خواهند صاحب فرزند شوند. بنابراین نمی‌توان کسی را مجبور به بچه‌دار شدن کرد همانطور که نباید از بچه‌دار شدن افراد جلوگیری کرد.
19	احمد بشیری	وکیل دادگستری	این طرح دخالت در زندگی خصوصی شهروندان محسوب می‌شود و اختیارات زندگی انسان‌ها را محدود می‌کند. به طور کلی وضع کردن چنین طرح‌هایی جز ناراحت کردن مردم، نتیجه دیگری ندارد. از طرفی سیاست حبس‌زدایی و مجازات های جایگزین حبس را در نظر می گیریم و از سوی دیگر درصددیم چنین طرح‌هایی را به تصویب برسانیم که تصویب چنین قوانینی با سیاست مجازات‌های جایگزین حبس در تعارض است.

20	حسین میرمحمدصادقی	مدرس حقوق و سخنگوی سابق قوه قضاییه	مردم باید در این مورد مختار باشند تا اگر می‌خواهند از فرزنددار شدن جلوگیری کنند و در غیر این صورت به هر تعدادی که خودشان مایل هستند فرزند داشته باشند. اگر چنانچه احساس می‌کنیم سیاست کشور ایجاب می‌کند که جمعیت زیاد شود و به فرض که این سیاست، سیاست معقولی باشد به جای اینکه به کیفر و مجازات متوسل شویم باید از راه‌های فرهنگی و مشوق‌ها استفاده کرد. اینکه سیاستی برای افزایش جمعیت کشور وجود داشته باشد بحث دیگری است اما اینکه ما برای اجرای این سیاست بیاییم وارد حوزه‌ای شویم که حق و اختیار مردم است و تازه بخواهیم به وسیله مجازات و کیفر آن را سامان بدهیم، اشکال دارد.
21	ژاله فرامرزیان	فعال حوزه زنان	برخی افراد، دیدگاه‌ها و دستگاه‌ها چون اهل کار اصولی، زیر بنایی و سنجیده نیستند اقدامات سلبی، تنبیهی و حذفی را در دستور خود قرار می‌دهند که این اقدامات شاید در مقطع کوتاهی موثر باشد، اما در دراز مدت آثار مخربی دارد. طراحی و کنترل این برنامه‌ها و تامین منابع آن سخت، اما شدنی است و نیاز به نگاه توسعه‌ای، توجه همه جانبه، همگرایی مناسب بین دستگاه‌ها و حرکت برنامه ریزی شده اصولی و علمی دارد.

22	مهدی محبی	آسیب شناس اجتماعی	نه قانون و نه شرع فردی که فرزندآوری نکند یا اعمالی انجام دهد که دیگر نتواند فرزندآوری کند را مجرم یا گناهکار نمی‌داند و تنها در اسلام توصیه شده است که فرزندآوری کنیم. طبقه مرفه با توجه به شرایط اقتصادی مشکلی در این زمینه نخواهد داشت اما با کاهش یا جمع آوری عوامل بازدارنده بارداری از مراکز بهداشت شاهد افزایش بی‌رویه جمعیت در خانواده‌های زیر خط فقر خواهیم بود. این امر اعتماد میان مردم و قانون گذار را از بین می‌برد و سایر قوانین نیز اعتبار خود را از دست می‌دهند و دولت برای اجرای این قانون مجبور می‌شود از قوه قهریه استفاده کند و تنش در جامعه افزایش می‌یابد.
23	دکتر داریوش طاهرخانی	عضو شورای عالی نظام پزشکی	نباید برای رسیدن به هدفی صحیح و اصولی از هر وسیله غیرمنطقی استفاده شود. مطابق قانون اساسی، هیچ کس حق ندارد حقوق شهروندی افراد و آزادی آنها را با چالش مواجه کند. بنابراین مشاهده می‌کنید که چنین شیوه‌هایی برای افزایش نرخ رشد جمعیت به بالای حد جایگزینی پاسخگو نخواهد بود. دستگاه‌های دست‌اندرکار در این موضوع باید به یاد داشته باشند که مردم ابزار آزمون و خطا نیستند و در تصمیم‌گیری‌ها همواره باید حقوق شهروندی و قوانین مدنی را مد نظر داشته باشند.

24	دکتر امیرمحمود حریرچی	جامعه شناس	این مصوبه مجلس نتیجه معکوس خواهد داشت، چرا که سیاست‌های عجولانه در راستای افزایش جمعیت چند ره‌آورد خواهد داشت که بدترین آنها می‌تواند ضررهایی را متوجه زنان کند. ممنوعیت این طرح در کشور علاوه بر زیر زمینی شدن این مسائل، سبب می‌شود که برخی از افراد متمول به خارج از کشور سفر کنند؛ چرا که این موضوع برایشان جنبه حیاتی دارد.

منبع: نامه نیوز